

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REKOMENDACIJOS

TARYBA

TARYBOS REKOMENDACIJA

2019 m. birželio 14 d.

ištaisyti pastebėtą didelį nukrypimą nuo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, Rumunijoje

(2019/C 210/01)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 10 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

- (1) pagal Sutarties 121 straipsnį valstybės narės turi siekti užtikrinti patikimus valstybės finansus vidutiniu laikotarpiu, koordinuodamos ekonominę politiką ir vykdydamos daugiašalę priežiūrą, kad išvengtų perviršinio valdžios sektoriaus deficito;
- (2) Stabilumo ir augimo pakto (SAP) pagrindinis tikslas yra patikimi valstybės finansai – priemonė sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir dideliame tvariam augimui, leidžiančiam kurti naujas darbo vietas;
- (3) 2017 m. birželio mėn. ir 2018 m. birželio mėn. Taryba pagal Sutarties 121 straipsnio 4 dalį nustatė, kad atitinkamai 2016 ir 2017 m. buvo pastebėtas didelis nukrypimas nuo Rumunijos vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo arba nuo koregavimo plano, kuriuo to tikslo siekiama. Atsižvelgdama į tuos nustatytus didelius nukrypimus, Taryba pateikė 2017 m. birželio 16 d. ⁽²⁾ ir 2018 m. birželio 22 d. ⁽³⁾ rekomendacijas, kuriose Rumunijai rekomendavo imtis politikos priemonių, reikalingų tiems nukrypimams ištaisyti. Taryba vėliau padarė išvadą, kad Rumunija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgiama į tas rekomendacijas. 2018 m. gruodžio 4 d. priimtoje naujausioje rekomendacijoje ⁽⁴⁾ Taryba Rumunijai rekomendavo imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad 2019 m. grynujų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų ⁽⁵⁾ nominalus augimas neviršytų 4,5 %, o tai atitiktų 1 % bendrojo vidaus produkto (BVP) metinį struktūrinį koregavimą;

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽²⁾ 2017 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacija dėl didelio pastebėto nukrypimo nuo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, ištaisymo Rumunijoje (OL C 216, 2017 7 6, p. 1).

⁽³⁾ 2018 m. birželio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl didelio pastebėto nukrypimo nuo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, ištaisymo Rumunijoje (OL C 223, 2018 6 27, p. 3).

⁽⁴⁾ 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos rekomendacija dėl didelio pastebėto nukrypimo nuo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, ištaisymo Rumunijoje (OL C 460, 2018 12 21, p. 1).

⁽⁵⁾ Grynąsias pirmines valdžios sektoriaus išlaidas sudaro visos valdžios sektoriaus išlaidos, atmetus palūkanų išlaidas. Sąjungos fondų pajamomis visiškai kompensuojamas Sąjungos programų išlaidas ir išlaidų nedarbo išmokoms nediskrecinius pokyčius. Nacionaliniu lygmeniu finansuojamas bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas išlyginamas per ketverių metų laikotarpį. Diskrecinės pajamų priemonės ar teisės aktais nustatytas pajamų didinimas įskačiuotas. Vienkartinės priemonės, susijusios tiek su pajamomis, tiek su išlaidomis, neįskaičiuotos.

- (4) 2018 m., remiantis Komisijos 2019 m. pavasario prognoze ir Eurostato patvirtintais 2018 m. rezultatų duomenimis, grynųjų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų augimas gerokai viršijo išlaidų kriterijų ir rodo gana didelį nukrypimą (2,4 % BVP nukrypimą). Struktūrinis deficitas nesumažėjo ir iš esmės išliko stabilus – apie 3 % potencialaus BVP ir rodo didelį nukrypimą nuo rekomenduojamo struktūrinio koregavimo (0,8 % BVP nukrypimą). Struktūrinio balanso rodomo nukrypimo dydį neigiamai veikia nenumatytos pajamos, didesnis BVP defliatorius ir didesnis potencialaus BVP augimo įvertis, palyginti su vidutinio laikotarpio vidurkiu, kuriuo grindžiamas išlaidų kriterijus. Tačiau, struktūrinio balanso rodomo nukrypimo dydį teigiamai veikia mažos viešųjų investicijų išlaidos, kurias išlaidų kriterijus išlygina. Nepaisant to skirtumo, abu rodikliai patvirtina didelį nukrypimą nuo SAP prevencinės dalies reikalavimų 2018 m.;
- (5) atlikusi bendrą vertinimą, 2019 m. birželio 5 d. Komisija nustatė, kad pastebėtas didelis Rumunijos nukrypimas nuo koregavimo plano, siekiant vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, ir pateikė išpėjimą Rumunijai pagal Sutarties 121 straipsnio 4 dalį ir Reglamento (EB) Nr. 1466/97 10 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą;
- (6) pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 10 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą Taryba atitinkamai valstybei narei turi pateikti rekomendaciją imtis būtinų politikos priemonių. Reglamente (EB) Nr. 1466/97 numatyta, kad rekomendacijoje valstybei narei turi būti nustatytas ne ilgesnis kaip penkių mėnesių terminas nukrypimui ištaisyti. Tuo remiantis tikslinga nustatyti 2019 m. spalio 15 d. terminą, iki kurio Rumunija turi ištaisyti nukrypimą. Iki to termino Rumunija turėtų pateikti ataskaitą dėl veiksmų, kurių imtasi atsižvelgiant į šią rekomendaciją;
- (7) remiantis Komisijos 2019 m. pavasario prognozėje pateiktomis gamybos apimtys atotrūkio projekcijomis, Rumunijoje 2019 ir 2020 m. ir toliau bus įprastos ekonominės sąlygos. Rumunijos valdžios sektoriaus skolos santykis neviršija 60 % BVP ribos. Todėl minimalios reikalaujamos struktūrinės pastangos, kurios nustatytos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1466/97 ir bendrai sutartą koregavimo matricą pagal SAP prevencinę dalį ir kuriomis atsižvelgiama į vyraujančias ekonomines aplinkybes ir galimas tvarumo problemas, tiek 2019, tiek 2020 m. sudaro bent 0,5 % BVP;
- (8) Rumunijos struktūrinis deficitas laipsniškai didėjo nuo 0,1 % BVP 2015 m. iki 1,7 % BVP 2016 m., 2,9 % BVP 2017 m. ir 3 % BVP 2018 m. Minimalaus koregavimo reikalavimą turėtų papildyti nuolatinės papildomos pastangos, būtinos siekiant ištaisyti bendrą nukrypimą, kad Rumunija vėl laikytųsi tinkamo koregavimo plano po nuolatinių nuo 2016 m. trunkančių nukrypimų. Turint omenyje pastebėto didelio nukrypimo nuo rekomenduojamo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, mastą, atrodo tikslinga, kad papildomos pastangos 2019 m. sudarytų 0,5 % BVP, o 2020 m. – 0,25 %. Tokios pastangos atitiktų 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos rekomenduotą 2019 m. skirtą koregavimą. Jos paspartins koregavimą siekiant grįžti prie vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo;
- (9) 2019 m. reikalaujamas struktūrinio balanso pagerėjimas 1 % BVP, o 2020 m. – 0,75 % BVP atitinka grynųjų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų nominalų augimą, 2019 m. neviršijantį 4,5 %, o 2020 m. – 5,1 %;
- (10) Komisijos 2019 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2019 m. struktūrinis balansas dar pablogės 0,7 % BVP, o 2020 m. – dar 1,2 % BVP. Todėl, siekiant užtikrinti reikalaujamą struktūrinį pagerėjimą, reikia priimti priemones, kurių bendras struktūrinis poveikis būtų 1,7 % BVP 2019 m., ir papildomas priemonės, kurių struktūrinis poveikis būtų 1,95 % BVP 2020 m., palyginti su Komisijos 2019 m. pavasario prognozėje nurodytu dabartiniu baziniu scenarijumi;
- (11) Komisijos 2019 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2019 m. valdžios sektoriaus deficitas bus 3,5 % BVP, o 2020 m. – 4,7 % BVP, t. y. viršys Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę. Reikalaujamas struktūrinis koregavimas taip pat atrodo tinkamas, siekiant užtikrinti, kad Rumunija 2019 ir 2020 m. su atsarga laikytųsi Sutartyje nustatytos 3 % BVP pamatinės vertės;
- (12) kadangi nesiiimta veiksmų pagal ankstesnes rekomendacijas ištaisyti pastebėtus didelius nukrypimus ir esant rizikai, kad gali būti viršyta Sutartyje nustatyta SAP korekcinės dalies pamatinė vertė, būtina imtis skubių veiksmų, kad Rumunijos fiskalinė politika vėl būtų grindžiama atsargumo principu;
- (13) kad pasiektų rekomenduojamus biudžeto tikslus, Rumunija turi priimti ir griežtai įgyvendinti būtinas priemones ir atidžiai stebėti einamųjų išlaidų raidą;

- (14) iki 2019 m. spalio 15 d. Rumunija turėtų Tarybai pateikti ataskaitą dėl veiksmų, kurių imtasi atsižvelgiant į šią rekomendaciją;
- (15) šią rekomendaciją tikslinga paskelbti viešai,

REKOMENDUOJA RUMUNIJAI:

- 1) imtis priemonių, reikalingų užtikrinti, kad 2019 m. grynujų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų nominalus augimas neviršytų 4,5 %, o 2020 m. – 5,1 %, o tai 2019 m. atitiktų 1 % BVP metinį struktūrinį koregavimą, o 2020 m. – 0,75 % BVP metinį struktūrinį koregavimą, ir taip Rumunija laikytųsi tinkamo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo;
- 2) visas nenumatytas pajamas panaudoti deficitui mažinti; biudžeto konsolidavimo priemonėmis turėtų būti užtikrintas ilgalaikis valdžios sektoriaus struktūrinio balanso pagerėjimas augimą skatinančiu būdu;
- 3) iki 2019 m. spalio 15 d. Tarybai pateikti ataskaitą dėl veiksmų, kurių imtasi atsižvelgiant į šią rekomendaciją. Ataskaitoje turėtų būti nurodytos pakankamai konkretizuotos priemonės, apie kurias paskelbta patikima informacija, įskaitant kiekvienos iš jų poveikį biudžetui, siekiant laikytis reikalaujamo koregavimo plano, taip pat atnaujintos ir išsamios 2019–2020 m. biudžeto projekcijos.

Ši rekomendacija skirta Rumunijai.

Priimta Liuksemburge 2019 m. birželio 14 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

E.O. TEODOROVICI